

ШАРЛОТТА БРОНТЕ (18/21.04. 1816—31.03.1855)

- «маленька англійська Жанна Д'Арк»

Зміст

Анкета письменниці.....	1
Творчість.....	2
Проблематика творів.....	2
Особливості творів	3
Джерела	3

Анкета письменниці

1. Загальні відомості. Шарлотта Бронте — англійська письменниця. Авторка знаменитих романів «Джен Ейр», «Вільєтт», «Вчитель».

2. Псевдонім — Каррер Белл

3. Місце народження. 21 квітня 1816 р в західному Йоркшири в містечку Торnton

4. Батьки. *Батько* - Патрік Бронте (1777-1861) сільський священик в Йоркшири; *мати* – Мері (1783-1821) – померла, коли дівчинці було 5 років

5. Родина. 5 дівчаток і син. Шарлотта була третьою

Молодші діти не пам'ятали матері, оскільки вона рано померла, а виховувалися вони під опікою тітки Елізабет Бренуелл. Визначальну роль у становленні їхніх поглядів відіграв батько. Особливо значний вплив справив він на формування особистості Енн. Усі члени сім'ї Бронте виховувалися в лоні англіканської церкви. Діти Патріка були талановитими. Вони багато читали, беручи книги з бібліотеки батька, вигадували п'єси, писали вірші, вели хроніку подій, що відбувались у вигаданій ними фантастичній країні Енгрії. Єдиний син Патріка — Бренуелл — гарно малював і мріяв стати художником.

Дитинство. Школа в Кован-Бріджі. Через брак коштів, не маючи зможи найняти гувернантку для дітей, батько 1824 року віддав чотирьох старших дівчат до благодійної школи для дочек духовництва в Кован-Бріджі. Втім, Шарлотта провчилася там тільки рік: 1825 в школі спалахнула епідемія тифу через погане харчування й антисанітарні умови. Від тифу померла старша, 12-річна сестра Марія. Батько повернув дітей додому, однак це не врятувало 11-річну Елізабет, яка померла за кілька місяців від туберкульозу, яким, ймовірно, теж заразилась у школі. Ранні спогади дитинства — сухе ставлення батька, похмурий родинний дім біля цвинтаря, важкі умови в Кован-Бріджі та перші родинні втрати — справили сильне враження на Шарлотту і відбилися на її творчості, зокрема були зображені в романі «Джен Ейр».

Школа в Ро-Геді. Після повернення з Кован-Бріджа дев'ятирічна Шарлотта змущена взяти на себе обов'язки господині в родинному домі. Лише 1831 року сестри вступили до школи в Ро-Геді. Тиха і сором'язлива Шарлотта стала улюбленицею закладу, вражаючи учениць художнім хистом, ерудицією та чудовою пам'яттю, іноді цитуючи по кілька сторінок з улюблених книжок. У школі вона познайомилася з Мері Тейлор і Еллен Нассі, з якими товарищувала все життя. Навчання в Ро-Геді, теж нетривале, завершилось 1832 року,

Учителька. У 1835 р. Шарлотта повернулася до рідної школи вчителькою і пропрацювала там до 1839-го.

Гувернантка. У травні 1835 р. вона влаштувалася гувернанткою в сім'ю Сіджвіків, однак господарі дому ставились до Бронте принизливо, як до рабині, а вихованець — Джон Бенсон Сіджвік — одного разу пожбурив у неї Біблією. Вважають, що саме з нього Шарлотта Бронте списала героя роману «Джен Ейр» Джона Ріда. Гувернанткою пропрацювала до 1841 року.

Навчання в Брюсселі. Отримавши після смерті тітки невелику спадщину, Шарлотта з сестрою Емілі вирушає навчатися до Брюсселя. З 1842 по 1844 рр сестри вивчали французьку й німецьку, при цьому для оплати навчання Шарлотта одночасно викладала англійську в пансіоні, а Емілі — музику.

Перше кохання. Під час навчання Шарлотта закохалась в одруженого вчителя пансіону, але роман не отримав розвитку.

Приватна школа для дівчат в Геворті. 1845 року сестри Бронте здійснили давню спільну мрію, заради якої так важко працювали і вдосконалювали знання, — відкрили школу для дівчат в рідному місті (на той час їхня сім'я переїхала до Геворта). Майбутнім вихованкам пропонували вивчати широкий, як на той час, перелік дисциплін: англійську граматику, арифметику, французьку, німецьку, латинську мови, історію, географію, музику і малювання. Однак сестрам не пощастило залучити жодної учениці. На додаток батько втратив зір, а брат почав пиячити. Крім фінансового краху й сімейних негараздів, Шарлотта у листах нарікала на атмосферу стагнації в Геворті, відсутність перспектив і можливостей для самовираження. Ці причини спонукали сестер шукати інших шляхів для творчої реалізації.

Літературний дебют. У 1846 р. Шарлотта та Емілі видали спільну поетичну збірку під псевдонімами (Шарлотта обрала псевдо Каррер Белл), а з 1847 почали працювати на літературній ниві окремо. 1847—1849 роки стали вершиною творчої кар'єри Шарлотти Бронте, попри смерть у цей час обидвох сестер і брата. Шарлотта продовжувала писати до 1853 року, після чого її здоров'я стало погіршуватись.

Успіх. Успіх перших романів Шарлотти Бронте відкрив їй шлях до вищих світських кіл. У видавничих справах вона часто навідувалася до Лондона, де познайомилася з письменницею Елізабет Гаскелл, письменником Вільямом Теккересем та літературним критиком Дж. Люїсом. Утім, вона ніколи не покидала самотнього батька довше ніж на кілька тижнів.

Одруження. 1854 року, попри хворобу, Шарлотта одружилася з помічником батька, дияконом Артуром Беллом Ніколлсом. Біографи по-різному оцінюють вплив чоловіка на письменницю: від сприятливого до вкрай негативного.

Смерть. Після дев'яти місяців шлюбу, **31 березня 1855 року** вагітна Шарлотта Бронте померла у 38 років від швидкоплинного туберкульозу, однак деякі біографи вважають причиною епідемічний висипний тиф, яким заразилась від служниці Табіти Акройд, або зневоднення і недоїдання, викликані важкими нападами ранкової нудоти вагітних.

Поховання. Письменницю поховали у родинному склепі церкви святого Михаїла і всіх ангелів в Герворті.

Особливості характеру. Ш. Бронте була горда, щира, з надзвичайно розвиненим почуттям власної гідності, талановита, незалежна, волелюбна і непокірна духом, чесна і прямодушним. Літературний талант для неї - це перш за все шлях до незалежного й більш-менш благополучного існування. Сором'язлива, боязка, іноді панічно розгублена при незнайомих людях, вона була природженим борцем: «Життя - боротьба, і всі ми повинні боротися»

Творчість

За своє життя Шарлотта Бронте написала декілька десятків віршів і чотири романи — «Учитель» (1847; опубл. у 1857), «Джейн Ейр» (1847), «Шерлі» (1849) і «Містечко» (1853).

Проблематика творів

- жіноча емансидація
- соціальна нерівність,
- питання освіти.

Твори Шарлотти Бронте багато в чому автобіографічні, у них відобразилися враження та події її особистого життя.

Особливості творів

- романтичні традиції
- риси байронічного героя
- правдиве зображення дійсності
- психологізм

Ш.Бронте перетворила роман у засіб саморозкриття та самоаналізу особистості.

Джерела

24 канал Шарлотта Бронте, Одна історія <https://www.youtube.com/watch?v=EkgfriurpH4>

Бронте, Шарлотта. Джейн Ейр : твір; пер. с англ. / Ш. Бронте. - Київ : Основи, 1999

Вікіпедія. Джейн Ейр

Вікіпедія. Шарлотта Бронте

Вишневий Цвіт Ad Profundis/Жовтень/Сестри Бронте <https://www.youtube.com/watch?v=CLIgPU4yaug>

Вишневий Цвіт Прочитане/Побачене: Джейн Ейр https://www.youtube.com/watch?v=W_IHIT-Fn_k

Вікіпедія. Джейн Ейр

Голота М. Стилістична інверсія як складова емотивного синтаксису в романі Ш. Бронте "Джейн Ейр" та особливості її відтворення у перекладі // Мовні і концептуальні картини світу: Збірник наукових праць. - 2014.

Голота М. В. Особливості репрезентації емоційного стану головної героїні в романі Ш. Бронте "Джейн Ейр" та його українських перекладах // Мовні і концептуальні картини світу : Збірник наукових праць. - 2012. - N 41/1. - С. 268-273.

Гордесва Н. М. Англійська література : навч. посіб. для шкіл з поглибл. вивч. англ. Мови. - Київ : Форум, 2000

Денисенко В. Буктрейлер "Джейн Ейр" Шарлотта Бронте

<https://www.youtube.com/watch?v=Z7tLAN9UasQ>

Йовенко І. І. Творчість Шарлотти Бронте "Джейн Ейр" [Текст] : 7-8 класи, аудіоурок для позакласного читання // Англійська мова та література. - 2017. - N 30. - С. 18-22.

Каніболовська О. Формування читацької культури школярів на заняттях з позакласного читання. За романом Ш. Бронте "Джейн Ейр" // Зарубіжна література в школах України. - 2006. - № 9. - С. 20-23.

Навчальна книга — Богдан Джейн Ейр (авт. Шарлотта Бронте) – переказ

<https://www.youtube.com/watch?v=LpyPfprHZpc>

Полт. Обл. бібліотека для дітей ім. Панаса Мирного Інформаційне повідомлення «Геній англійської романістики Ш. Бронте» <https://www.youtube.com/watch?v=AGDaJgIvfP4>

Публічна бібліотека Кам'янської міської ради Буктрейлер «Джейн Ейр»

<https://www.youtube.com/watch?v=JAzMtdtVFY8>

Сніданок 1+1 Шарлотта Бронте: історія жінки, яка все життя писала про кохання, а зустріла його у 37 років <https://www.youtube.com/watch?v=9VhcYCs-u4A>

Сніжко Л. Шарлотта Бронте – жінка, якої не було? https://vsiknygy.net.ua/shcho_pochytaty/review/291/

ЦБС Дарницького району Події та факти із біографії письменниці Ш. Бронте

<https://www.youtube.com/watch?v=bxPogoDQLr0>

Чижевська, Н. Хай у серцях лишається любов!: за романом Шарлотти Бронте "Джейн Ейр" : урок позакласного читання, 10 кл. // Всесвітня література в сучасній школі : науково-методичний журнал. - 2014. - N 6. - С. 16-19

Чорноус, В. Проблеми виховання та самовиховання в романі Шарлотти Бронте "Джен Ейр" // Дивослово. - 1996. - N 5/6. - С.55-57.

Nata&Books Джейн Ейр | Шарлотта Бронте <https://www.youtube.com/watch?v=y6j35B2FoLU>

Сестри Бронте <http://brontesisters.ru/gallery>